

Dagnæsskolens værdiregelsæt

Trivsels- & antimobbestrategi

Dagnæsskolen, Horsens
Februar 2020

Indhold:

Dagnæsskolens vision.....	side 2
Horsens kommunes og Dagnæsskolens målsætning - og værdier.....	side 2
Værdierne i dagligdagen på Dagnæsskolen:	
• Helhed - det betyder.....	side 3
• Resultat - det betyder.....	side 3
• Respekt - det betyder.....	side 3
• Kvalitet - det betyder.....	side 3
På Dagnæsskolen taler vi om en særlig <i>Dagnæs ånd</i>.....	side 3
Samarbejde mellem skole, forældre og elever	
• Forventninger til eleverne.....	side 4
• Eleverne kan forvente.....	side 4
• Forventninger til forældrene.....	side 4
• Forældrene kan forvente.....	side 5
Samværs- og ordensregler.....	side 5
Trivsels og antimobbestrategiens formål.....	side 8
Hvad forstår vi ved:	
• Trivsel.....	side 8
• Drilleri.....	side 8
• Konflikter.....	side 8
• Mobning.....	side 8
• Digital mobning.....	side 9
Forebyggelse:	
• Hvad gør skolens ledelse.....	side 9
• Hvad gør personalet.....	side 9
• Hvilken rolle har forældrene.....	side 10
Hvordan sikrer vi at vi opdager mistrivsel, mobning og digital mobning.....	side 10
Indgriben og genoprettelse.....	side 11
Hvad gør vi, hvis vi oplever mobning/digital mobning	
• Over for de involverede elever.....	side 11
• Over for resten af klassen/gruppen.....	side 12
• Over for forældrene.....	side 12
• I medarbejdergruppen.....	side 12
Ledelsens rolle.....	side 12
Brud på værdiregelsæt.....	side 13
• Uddybning af sanktioner.....	side 15
Hvordan sikrer vi ejerskab af Dagnæsskolens værdiregelsæt.....	side 17

Bilag/link:

DCUM (Dansk center for undervisningsmiljø) "Hvornår er det mobning?"

DCUM skabelon til handleplan

Dagnæsskolens værdiregelsæt

Trivsels- & antimobbestrategi

August 2018

Alle folkeskoler skal have et værdiregelsæt som en del af skolens regelsæt. Der skal indgå en antimobbestrategi som del af værdiregelsættet. Formelt set er kravet om at alle folkeskoler skal udarbejde et værdiregelsæt hjemlet i *Bekendtgørelse om fremme af god orden i folkeskolen*. Et værdiregelsæt er et dokument der sætter ord på skolens kerneværdier og ikke mindst beskriver hvordan disse værdier bliver en aktiv del af hverdagen på skolen. Dokumentet skal derfor være en pejling for god adfærd – både blandt personale, ledelse og elever.

Antimobbestrategien giver fælles retningslinjer for arbejdet med mobning ved at beskrive hvordan skolen vil forebygge og håndtere mobning.

Dagnæsskolens vision:

Alle børn er i trivsel og bliver så dygtige som muligt.

Horsens kommunes og Dagnæsskolens målsætning:

Vi skal udfordre alle elever så de bliver så dygtige de kan. Samtidig skal vi mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater, samt øge elevernes trivsel.

(Link til Horsens kommune ang. Nationale og lokale mål).

Horsens kommunes og Dagnæsskolens værdier:

Helhed	Vi arbejder helhedsorienteret og tværgående og fremstår som én enhed. Vi udviser forståelse og ansvarlighed overfor hinanden og det øvrige lokalsamfund.
Resultat	Vi vil arbejde resultatorienteret og effektivt. Vi videreudvikler en handlekraftig og økonomisk sund skole. Vi sikrer et højt serviceniveau.
Respekt	Vi møder elever, forældre, kollegaer og samarbejdspartnere med respekt og åbenhed. Vi sikrer troværdighed i alle handlinger.
Kvalitet	Vi leverer ydelser af højest mulig kvalitet og god service gennem professionelt arbejde og kompetent kommunikation.

Værdierne i dagligdagen på Dagnæsskolen:

Helhed - det betyder at:	<ul style="list-style-type: none"> • Vi skaber sammenhæng gennem samarbejde mellem hjem, dagtilbud, skole/SFO og ungdomsuddannelse. • Vi har genkendelige principper fra indskoling til mellemtrin og udskoling. • Vi samarbejder med lokalsamfundet. • Vi inddrager forældre i den åbne skole. • Vi samarbejder med eksterne aktører om undervisning og valgfag. • Vi samarbejder på tværs af skoler.
Resultat -det betyder at:	<ul style="list-style-type: none"> • Vi møder hinanden med positive forventninger, udfolder potentialer og påskønner styrken i forskellighed. • Vi er optaget af at skabe synergi, for sammen kan vi mere. • Vi samarbejder i professionelle læringsfællesskaber. • Vi arbejder med målstyret læring, feedback og motivation. • Vi sikrer synlighed og information. • Vi følger elevernes progression i forhold til trivsel og læring. • Vi er optaget af elevernes faglige og sociale udvikling og udvikling af de kompetencer de endnu ikke mestrer. • Vi gør brug af intern og ekstern sparring og vejledning. • Vi skaber trygge læringsrum hvor der er plads til at eksperimentere, prøve nyt og fejle.
Respekt -det betyder at:	<ul style="list-style-type: none"> • Vi værner om den gode omgangstone. • Vi arbejder inkluderende og skaber inkluderende læringsmiljøer. • Vi har en anerkendende tilgang. • Vi møder hinanden med ligeværdighed og respekt. • Vi agerer i tydelige rammer med spilleregler og forventninger. • Vi tager udgangspunkt i elevens nærmeste zone for udvikling. • Vi skaber nære og betydningsfulde relationer. • Vi har respekt for hinandens arbejdsfunktioner og hjælper hinanden når der er særlige udfordringer.
Kvalitet -det betyder at:	<ul style="list-style-type: none"> • Vi skaber et læringsmiljø der tilgodeser læring, trivsel og dannelse. • Vi italesætter og retter fokus på den enkeltes ansvar og lederskab bl.a. gennem arbejdet med "7 gode vaner." • Vi udfordrer alle elever så de bliver så dygtige som de kan. • Vi vil have en dagligdag med et godt psykisk og fysisk arbejdsmiljø. • Vi formidler etiske og kulturelle livsværdier.

På Dagnæsskolen taler vi om en særlig *Dagnæs-ånd*:

- Vi ser guldet i det enkelte barn og i hinanden.
- Vi ser udfordringer frem for problemer – muligheder frem for begrænsninger.
- Vi arbejder ud fra at alt kan lade sig gøre til det modsatte er bevist.
- Vi taler *med* hinanden og ikke *om* hinanden – værner om den gode omgangstone.
- Vi hilser på hinanden, ser hinanden og hjælper gerne.
- Vi arbejder i et tillidsfuldt og ansvarligt miljø. Det mærkes at her er godt at være.
- Vi finder løsninger i fællesskab, skaber synergi og gør det umulige muligt.
- Vi glæder os på hinandens vegne.
- Vi arbejder ud fra en inkluderende og coachende tilgang.

Samarbejde mellem skole, forældre og elever

Forventninger til eleverne	<ul style="list-style-type: none"> • Vær en god kammerat og vær om den gode omgangstone ved at tale ordentligt til og om andre. • Tag hensyn til hinanden og udvis en adfærd der får alle i klassen til at føle sig som en del af fællesskabet. • Vær medskaber af et tolerant fællesskab. • Vær om og bidrag til det gode læringsmiljø hvor det er i orden at fejle. • Tag ansvar og øv dig i at bruge "7 gode vaner" i forhold til dig selv og i samvær med andre. • Vær ærlig på en konstruktiv og respektfuld måde. • Respekter undervisningen ved at være åben og deltagende. • Respekter og følg skolens og klassens regler og hjælp andre med at huske dem. • Mød udhvilet og til tiden så du er klar til undervisning ved lektionens start. • Tag hensyn til dig selv og de andre – du er en del af noget større. • Støt op om elevrådet – demokratiet.
Eleverne kan forvente	<ul style="list-style-type: none"> - at vi ser "guldet" i dem. - at de bliver mødt med positive forventninger. - at de bliver mødt med anerkendelse, respekt og værdighed. - at vi tror på at børn gør det godt hvis de kan, og at alle gerne vil hvis de kan. - at du udfordres fagligt gennem god og varieret undervisning. - at der i undervisningen arbejdes ud fra tydelige læringsmål. - at de bliver inddraget i beslutninger der vedrører undervisningsmiljøet, fx gennem elevrådet. - at der laves trivsels- og undervisningsmiljøvurdering. - at der afholdes elevsamtaler. - at skolen har tydelige regler og rammer. - at skolen har en trivsels- og antimobbestrategi. - at medarbejderne arbejder ud fra en inkluderende og coachende tilgang.
Forventninger til forældrene	<ul style="list-style-type: none"> • Vær medansvarlig og forhold dig positiv til og engageret i dit barns skolegang. • Vær rollemodel for skoleglæde og lyst til at lære nyt. • Vær loyal og omtal skolen, personalet, forældrene og eleverne med respekt. Dette gælder i daglig tale – og i særdeleshed i forhold til digitale medier. • Involver dig og gå i dialog, men respekter samtidig lærernes og pædagogernes faglighed. • Deltag aktivt og bidrag med det du kan – også ved konflikter og uenighed. • Ret direkte henvendelse til rette person hvis du oplever problemer. På Dagnæsskolen taler vi med hinanden - ikke om hinanden. • Bak op om skolehjemstaler, forældremøder, skolens og klassens arrangementer. • Hold dig opdateret via <i>ForældreIntra</i> og <i>Min uddannelse</i>. SFO forældre gør brug af <i>DayCare</i>. Overhold deadlines. • Vær medansvarlig for at alle klassens forældre føler sig som en del af fællesskabet. • Sørg for at dit barn er undervisningsparat. Dvs.: udhvilet, møder til tiden, har spist morgenmad og har solid madpakke med. At barnet har idrætstøj, undervisningsmaterialer, skriveredskaber mm. klar og har lavet lektier.

	<ul style="list-style-type: none"> • Opøvn dit barn i at være selvhjulpent og at kunne mestre så meget som muligt selv. • Planlæg ferie, fritidsinteresser og arbejde, så dit barn forsømmer så lidt som muligt.
Forældrene kan forvente	<ul style="list-style-type: none"> - at vi ser "guldet" i dit barn. - at vi tror på det bedste i barnets handlinger. - at blive mødt med anerkendelse, respekt og værdighed. - at vi prioriterer en åben og konstruktiv dialog. - at der tages højde for elevernes forskellige måder at lære på. - at vi informerer rettidig og præcist. - at vi understøtter et godt forældremiljø og vægter medinddragelse. - at vi til stadighed vil sikre et trygt og godt skolemiljø. - at blive mødt af et engageret og veluddannet personale. - at vi gør brug af intern og ekstern vejledning. - at vi agerer i tydelige rammer med spilleregler og forventninger. - at der er kvalitet i den daglige undervisning og et højt fagligt niveau med det mål at eleverne opnår bedre læringsresultater - at de er velkomne i klassen - dog altid efter forudgående aftale med den pågældende lærer - at vi gør brug af forældreressourcer f. eks. til skolefest, på ture, som gæstelærere, ved sociale arrangementer for klassen etc.

Samværs- og ordensregler:

Det skal være rart for alle at være på Dagnæsskolen hvor samværet er præget af tryghed, gensidig tillid og respekt skolens værdier.

	<ul style="list-style-type: none"> • Alle har ret til at være en del af fællesskabet. Her er plads til alle, men ikke alt. • Alle behandler andre, som de gerne selv vil behandles. • Alle har ret til at være i fred. • Alle har ret til at have deres ting i fred. • Alle taler til og med hinanden i en god tone. • Alle færdes roligt inden døre med mindre det er en voksenstyret aktivitet. • Alle behandler skolens inventar og materiel ordentligt. • Alle siger fra over for mobning.
Møder til tiden	<ul style="list-style-type: none"> • Du møder ind i klassen og er klar til undervisning til tiden, dog tidligst 10 min. før timen starter. • Når du har fri fra skole, går du enten direkte i SFO eller forlader skolen. Skolens udearealer er offentligt tilgængelige efter kl. 17.00 og bruges indtil da af skolen/SFO.
Skolen må ikke forlades	<ul style="list-style-type: none"> • Du må ikke forlade skolen i skoletiden uden aftale med en lærer.
Lektier	<ul style="list-style-type: none"> • Du laver dine lektier.
Udleverede materialer	<ul style="list-style-type: none"> • De bøger og andre materialer du får udleveret på skolen er kun til låns og skal behandles med påpasselighed, og du skal aflevere dem efter brug. Bøgerne SKAL indbindes ved modtagelsen så de kan holde til den daglige brug. • Hvis det ikke sker, vil skolen bede om at få det ødelagte erstattet.
Penge/værdier	<ul style="list-style-type: none"> • Du har selv ansvaret for de værdigenstande og penge du tager med i skole. På Dagnæsskolen spiller vi ikke om penge.

Cykel	<ul style="list-style-type: none"> • Du må gerne cykle i skole. Cyklen sættes på eget ansvar i cykelkælderens.
Skolepatrulje	<ul style="list-style-type: none"> • Du respekterer og følger skolepatruljens henstillinger.
Rygning, alkohol og stoffer	<ul style="list-style-type: none"> • I skoletiden må du ikke ryge, benytte snus, indtage alkoholiske drikke eller indtage andre euforiserende stoffer.
Kniv el. farlige genstande	<ul style="list-style-type: none"> • Du må ikke medbringe kniv eller andre farlige genstande.
Legepladsregler	<ul style="list-style-type: none"> • Du må gerne spille bold udenfor. Læderbolde må benyttes på multibanerne. • Kommer du til at skyde en bold ind i naboens have, skal du aftale med en gårdvagt hvordan og hvornår bolden hentes tilbage. Når bolden hentes, bankes der på døren, og man beder om lov til at hente. Er der ikke nogen hjemme, går man tilbage til skolen og prøver efter aftale igen senere. Går du i 0.-4. kl. må du ikke hente bolden alene. Der skal en voksen med. • Du må færdes overalt på vore udearealer. • I snevejr må du gerne kaste med sne på egen multibane. Du må ikke give "vaskere". • Når klokken ringer efter et frikvarter, skal du straks gå ind, så undervisningen hurtigt kan påbegyndes. (Se i øvrigt mere detaljerede legepladsregler, findes bl.a. på legepladsen.)
Mobiltelefon/ Smartwatch	<ul style="list-style-type: none"> • Du må gerne medbringe mobiltelefon/Smartwatch på eget ansvar. • Ved skoledagens start, skal du sætte din slukkede mobiltelefon/Smartwatch i mobilklasserne i klasselokalet. • Ved skoledagens afslutning får du udleveret din mobiltelefon/Smartwatch igen. • Hvis en lærer konfiskerer din mobiltelefon, skal mobilen senest udleveres når du får fri. • Vi forventer at du følger vores gældende retningslinjer. • Det er ikke tilladt at fotografere, optage lyd eller video af andre medmindre det er aftalt med en lærer/pædagog.
Specielt for indskolingen	<ul style="list-style-type: none"> • Når du møder, skal du gå ind til din garderobe og tage udesko af. Vi opfordrer til brug af indesko. • I ti- og tolvfrikvarteret er du altid ude – med mindre personalet på grund af dårligt vejr eller andre hensyn har givet tilladelse til at du er inde. • Du skal have skiftetøj, overtøj og sko med som passer til årstiden. • Efter sidste time skal du pumpe din stol ned og hænge den op under bordet. • Klassens duks sørger for at gulvet bliver fejlet i slutningen af sidste lektion. • Sammen med duksene og de øvrige elever fra din klasse er du ansvarlig for at rydde op og holde gangarealet uden for dit klasseværelse pænt. • Du må cykle på tur med skolen hvis du har en underskrevet cykeltilladelse fra dine forældre. Vi stiller i udgangspunktet krav om brug af cykelhjelm.
Specielt for mellemtrinnet	<ul style="list-style-type: none"> • Når du møder, skal du gå ind ad døren i hjørnet ved gymnastiksalen i Grønnegården. Ved skohylderne tager du dine udesko af. • I ti- og tolvfrikvarteret er du altid ude – med mindre personalet på grund af dårligt vejr eller andre hensyn har givet tilladelse til at du er inde. • Efter sidste time skal du pumpe din stol ned og hænge den op under bordet. • Klassens duks sørger for at gulvet bliver fejlet i slutningen af sidste lektion. • Sammen med duksene og de øvrige elever fra din klasse er du ansvarlig for at rydde op og holde gangarealet uden for dit klasseværelse pænt. • Du må cykle på tur med skolen samt evt. hente glemte opgaver, tøj eller lignende hvis du har en underskrevet tilladelse fra dine forældre og hvis din

	lærer har givet tilladelse til det. Vi stiller i udgangspunktet krav om brug af cykelhjelm
Specielt for overbygningen	<ul style="list-style-type: none"> • I frikvartererne kan du være ude, og der er mulighed for at være inde i klasselokalet når du vil foretage dig stille aktiviteter: læse, spille, snakke og høre musik efter gældende klasseregler. • Du kan være sammen med dine kammerater fra din afdeling på gangen til rolige aktiviteter. Du kan benytte Ungdomskælderen til forskellige aktiviteter efter gældende regler. • Efter sidste time skal du pumpe din stol ned og hænge den op under bordet. • Klassens duks sørger for at gulvet bliver fejet i slutningen af sidste lektion. • Sammen med duksene og de øvrige elever fra din klasse er du ansvarlig for at rydde op og holde gangarealet uden for dit klasseværelse pænt. • Du må cykle i undervisningstiden jvf. den cykeltilladelse dine forældre har underskrevet og hvis din lærer har givet tilladelse til det. Vi stiller i udgangspunktet krav om brug af cykelhjelm
Personale forberedelse	<ul style="list-style-type: none"> • Personaleforberedelsen, AV-rum, højborde og de grønne stole ved personaleforberedelsen må kun benyttes af de voksne.
Læringscenteret	<ul style="list-style-type: none"> • Du må opholde dig på Læringscenteret i pauserne efter aftale. • Du må opholde dig roligt på Læringscenter efter de regler der er der. • Bortkomne/ødelagte materialer skal erstattes. Hvis en bortkommet bog, der er erstattet, findes, vil der være mulighed for at få pengene returneret. Dette kan dog kun ske i forbindelse med forevisning af kvittering.
Ekstraordinær fri	<ul style="list-style-type: none"> • Der kan i løbet af et skoleår være helt ekstraordinære situationer der kræver at et barn har behov for at få fri i undervisningstiden. • Forældrene skal altid skriftligt søge om dette hos klasselæreren. Hvis det drejer sig om én dag, kan klasselæreren bevilget dette. Drejer det sig om 2 dages fravær eller derover, skal forældrene skriftlige ansøge klasselæreren herom. Klasselæreren sender ansøgningen videre til sekretæren, hvorefter skolens ledelse træffer afgørelse om, hvorvidt der kan gives ekstraordinær frihed. Der skal påregnes op til 10 dages sagsbehandlingstid. • Det er forældrenes ansvar, at barnet får indhentet den manglende undervisning/læring. Personalet leverer ikke særligt undervisningsmateriale eller lektier i en sådan periode.

Trivsels og antimobbestrategi, herunder digital mobning

Formål

- At elever, forældre og skolens ansatte målrettet arbejder på at sikre et godt fællesskab, så alle børn er i trivsel og bliver så dygtige som muligt.

Hvad forstår vi ved:

Vi arbejder ud fra nedenstående definitioner som bruges i materialet Fri For Mobberi udarbejdet af Mary-fonden og Red barnet, og som bygger på nyeste forskning omkring mobning bla. forskningsprojektet Exploring Bullying in Schools. Dette er i overensstemmelse med DCUMs "Hvornår er det mobning", som er bilag til Antimobbestrategien sammen med DCUMs skabelon til handleplan i forbindelse med mobning.

Trivsel	<ul style="list-style-type: none">- er et udtryk for velbefindende så der opleves overskud, gåpåmod, handlekraft og glæde ved livet. Dette opnås, styrkes og forstærkes i tolerante og anerkendende fællesskaber.
Drilleri	<ul style="list-style-type: none">- er ikke i sig selv mobning.- er typisk tilfældige og holder ofte op af sig selv.- kan være for sjov og for alvor. Når børn driller for sjov, har de det sjovt sammen og griner. Det er en måde at være i positiv kontakt på og gør at de kommer tættere på hinanden. Når børn driller for alvor, gør de hinanden kede af det og skubber hinanden væk.- opstår naturligt, men der findes en grænse, der defineres i situationen.- kan være hårdt og generende, men i modsætning til mobning har drilleri ikke til hensigt at ekskludere nogen fra fællesskabet.
Konflikter	<ul style="list-style-type: none">- er en naturlig del af børns og unges udvikling, og de opstår i alle grupper.- handler typisk om uenighed over en ting eller en sag.- kan blive meget anspændte og udvikle voldsomme skænderier og slåskampe, fordi der er følelser involveret. Da konflikter handler om en ting eller en sag, og parterne er ligeværdige, kan de involverede hjælpes til at finde en løsning.- skal løses så alle involverede kommer ud med værdigheden i behold. På den måde kan børn og unge lære af dem og udvikle sig positivt af konflikter.
Mobning	<ul style="list-style-type: none">- bærer præg af udstødelse, ydmygelse og eksklusion fra et fællesskab.- foregår i og omkring et gruppefællesskab hvor alle børn har mere eller mindre synlige roller.- er karakteriseret ved gentagne udstødseshandlinger som står på over en periode, og som i sin helhed signalerer: "Du er ikke med her!"- kan være direkte og forfølgende eller indirekte og udelukkende og mere eller mindre synlig.- forudsætter en magtubalance hvor det er blevet socialt accepteret at en eller flere er mere værd end andre.- foregår i en social sammenhæng som det barn der bliver mobbet ikke kan

	<p>trække sig fra.</p> <ul style="list-style-type: none"> - foregår omkring et gruppefællesskab med lav tolerance og sammenhængskraft. Årsagen og løsningen på problemet skal derfor ikke findes hos mobberen eller mobbeofferet alene. - udspringer ikke af bevidst ondskabsfuldhed, men skyldes ofte en overlevelsesstrategi hvor ønsket om at blive accepteret i gruppen fylder mere end medlidenhed med den der bliver mobbet. Angsten for at blive ekskluderet fra fællesskabet kan blive styrende for den enkelte og ligefrem føre til at empati for andre tilsidesættes. - Forebygges ved at arbejde med kulturen i de fællesskaber som børn og unge indgår i, - det er nødvendigt at der er noget positivt at samles om.
Digital mobning	<ul style="list-style-type: none"> - er krænkende, nedværdigende og ekskluderende handlinger, som foregår fx gennem sms eller på sociale medier. - er global med hele verden som tilskuere. Uvisheden omkring hvor mange der ser beskeder/billeder mm. skaber utryghed, ubehag og afmagt. - kan foregå døgnet rundt så der er ikke et fristed. - er uden kropssprog, så hårde ord kan føles ekstra sårende. - er karakteriseret ved, at magt-ubalancen i gruppen forstærkes i de digitale rum hvor børnene og de unge er tilstede uden voksne. - kan være anonym hvilket forstærker oplevelsen af afmagt fordi man ikke kan holde bestemte personer ansvarlige. - kan foregå i lukkede grupper og derved er det svært at bevise at man bliver mobbet. - er karakteriseret ved flydende roller. Det er ofte de samme børn som mobber og bliver mobbet, og det er ikke nemt at placere skyld/ansvar.

Forebyggelse

Vi vil fremme trivsel - og modvirke mobning, herunder digital mobning:

Hvad gør skolens ledelse	<ul style="list-style-type: none"> • Sikrer at alle medarbejdere arbejder ud fra skolens værdiregelsæt og trivsels- og antimobbestrategi. • Sikrer at medarbejdere er kvalificerede til at arbejde med trivsel og antimobning. • Sikrer at forældregruppen er informeret om skolens værdiregelsæt og trivsels- og antimobbestrategi og forventer at forældregruppen respekterer samme.
Hvad gør personalet (lærerne, AKT-pædagoger, SFO)	<p>Gennem undervisning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleverne gøres bekendt med skolens værdier, ordensregler og antimobbestrategi. • Der udarbejdes klasseregler og sociale mål for arbejdet med klassen • Der arbejdes med 7 gode vaner, sprogbrug og antimobning i hele skoleforløbet • Der arbejdes med forebyggende AKT i 0.-9.kl. • Skolen tilbyder elevcoaching • Skolen tilbyder individuelle samtaler til elever med særlige behov. • Der arbejdes med klasseledelse - herunder især relations- og adfærdsledelse. • Der laves trivselsundersøgelser og evt. supplerende undersøgelser i Klassetrivsel.dk. • Skolen tilbyder samtaler i skilsmissegrupper.

	<ul style="list-style-type: none"> • Klasserne har venskabsklasser som de samarbejder med på det sociale- og det faglige plan. • Eleverne inddrages løbende i de faglige og sociale mål, tiltag og evaluering. • Nye elever kan tilknyttes en mentorgruppe bestående af 2-3 elever fra klassen som en introduktion til Dagnæsskolen. • Mellemtrin og udskoling benytter sig af tilbud fra SSP og ungdomsskolen. • Eleverne arbejder med digital kommunikation og etik(It-handleplan). Her arbejdes på mellemtrin og i udskoling bl.a. med www.sikkerchat.dk. • Skole og SFO har retningslinjer og regler for brugen af mobiltelefon/Smartwatch. <p>I frikvarterer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6.-7. årgang varetager en legepatrulje for elever i 0.- 6.klasse. • Der arbejdes med legeaftaler i nogle klasser. Vi anbefaler, at eleverne kan vælge sig ind på lege/aktiviteter. • Der kan tilbydes voksenstyrede legeaktiviteter i nogle frikvarterer. • Der er et tydeligt beskrevet regelsæt omkring fordeling af multibaner og brug af udeområde. • Der er tydelige snevejsregler som hvert år repeteres for eleverne. • Der er tilbud til overbygningseleverne om brug af ungdomskælder. • Der er udeordning for indskoling og mellemtrin i hvert frikvarter. • Der er gård/gangvagter med ansvar for bestemte områder. • Der er klare retningslinjer og regler for brugen af mobiltelefon/Smartwatch
<p>Hvilken rolle har forældrene</p>	<p>Samarbejde med forældre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forældregruppens trivsel er afgørende for børnenes trivsel i klassen. • Der er klasseforældregrupper i alle klasser. • Forældrene skal informeres og være bevidste om deres rolle og indflydelse ift. klassens trivsel. • Forældrene har via forældremøder og <i>Min Uddannelse</i> indsigt i klassens faglige og sociale mål. • Der er sygesamtaler med elever og forældre om fravær. • Der afholdes forældremøder og samtaler efter behov. • Der afholdes skole- hjemsamtaler efter behov. • Der er gensidig aktiv kommunikation på <i>Forældreintra/AULA</i> • Der afholdes forældrekurser i <i>coaching</i> og <i>7 gode vaner</i>. • Forældre kan deltage i SSP- arrangementer.

Hvordan sikrer vi at vi opdager mistrivsel, mobning og digital mobning?

	<ul style="list-style-type: none"> • Vi laver National trivselsundersøgelse og anvender data derfra. • Vi gør brug af <i>Klassetrivsel.dk</i> efter <i>National trivselsundersøgelse</i>, hvis denne viser tegn på mobning. • Vi har løbende elevsamtaler i det daglige. • Ved henvendelser fra elever, forældre eller ansatte.
<p>Teamet er generelt opmærksomhed på:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Øget fravær • Fysisk utilpashed

	<ul style="list-style-type: none"> • Manglende faglig deltagelse • Faglig tilbagegang • Manglende social deltagelse • Tavshed og indesluttethed • Vrede og aggressivitet • Manglende selvværd • Selvskadende adfærd
--	--

Indgriben og genoprettelse:

Handleplan oprettes inden for 10 arbejdsdage.

Skolens ledelsesansvarlige for håndtering af mobning er: JN og DHK

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hvis et team/en medarbejder bliver bekendt med mobning gives der straks besked til skolens ansvarlige for håndtering af mobning (JN og DHK), AKT-vejleder og pædagogisk vejleder (KH og DH) samt til klasseteamet. 2. Teamet, vejledere og JN og DHK aftaler midlertidige handlinger. 3. Elev og forældre indkaldes til en samtale. Vi tager bl.a. udgangspunkt i DCUMs oplæg "<i>Sådan kan skolen forebygge og håndtere mobning</i>". 4. Vejledere og klasseteam opretter handleplan* inden for 10 arbejdsdage – i samarbejde JN og DHK. Forældre og elev orienteres om handleplanen og evt. foranstaltninger. 5. Handleplanen justeres løbende efter behov i dialog med elev og forældre. <p>Derudover:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Samtaler med eleven, grupper af elever og hele klassen. 7. Inddragelse af SFO (hvis eleven går i SFO). 8. Inddragelse af forældre/gruppen skriftligt/møde. 9. Vejledning/sparring til teamet fra AKT-vejleder. 10. AKT med i planlægning og evt. forløb i klassen. 11. AKT-samtaler med elever, enten lærer eller vejleder. 12. Ledelsen inddrages løbende. 14. Brug af eksterne samarbejdspartnere fx SSP, Bakkeskolen mm. <p>*Vi benytter DCUMs skabelon til handleplan. Se bilag.</p>
--	---

Hvad gør vi, hvis vi oplever mobning/digitalmobning:

Over for de involverede elever	<ul style="list-style-type: none"> • Vi tager problematikken alvorligt. (jvf. vores procedure ovenfor) • Vi er lyttende. • Vi stiller opklarende spørgsmål. • Vi handler på det i fællesskab. • Vi arbejder ud fra konkrete handleplaner (se bilag DCUMs handleplansskabelon) • Vi afholder løbende samtaler med de involverede samt med hele klassen. • Vi gennemfører antimobbeforløb for hele klassen, et samarbejde mellem kl.team og vejleder.
---------------------------------------	--

Over for resten af klassen/gruppen	<ul style="list-style-type: none"> • Vi afholder klassesamtaler. • Vi finder fælles aftaler og løsninger. • Vi arbejder med at styrke den positive fællesskabsfølelse.
Over for forældrene	<ul style="list-style-type: none"> • Vi inddrager dem i handleplanen. • Vi informerer om forløb i klassen. • Vi indkalder til møder.
I medarbejdergruppen	<ul style="list-style-type: none"> • Problematikken drøftes i PLF-regi. • Problematikken drøftes på afdelingsmøder. • Problematikken drøftes med ledelsen.

Ledelsens rolle:

Personalets kompetencer sikres ved	<ul style="list-style-type: none"> - det daglige professionelle læringsfællesskab. - interne og eksterne kurser. - intern og ekstern vejledning. - oplæg fra vejledere på møder.
Samarbejdet mellem skole og SFO omkring elevernes trivsel sikres ved	<ul style="list-style-type: none"> - helhedstænkning omkring barnet og bevidsthed om at skole- og SFOmiljøet kan have forskellig indflydelse på barnets trivsel og udvikling. - at vi i tænkning og praksis er en samlet enhed. - at vi skaber mulighed for samarbejde gennem diverse møde- og samtalefora. - at pædagoger har en aktiv rolle - også i skoledelen.

Brud på værdiregelsæt:

De foranstaltninger som skolen vælger at anvende over for en elev, bør altid ses i forhold til såvel den gavn eleven kan få af foranstaltningen som hensynet til de øvrige børn i klassen. Dvs. at konsekvenserne kan være forskellige fra elev til elev og afhængig af den konkrete situation.

Det er skolen, der vurderer situationen og afgør indsatsen/sanktionen.

OBS: Handlemulighederne under niveauerne nævnes ikke i kronologisk rækkefølge, og dermed vil sanktionerne heller ikke nødvendigvis blive brugt i kronologisk rækkefølge.

Niveau 1	<p>Eksempler på overtrædelser:</p> <ul style="list-style-type: none">• Manglende undervisningsparathed• Lektier er ikke lavet• Manglende bøger/materialer, idrætstøj• Urolig, forstyrrende, drillende adfærd i undervisning eller frikvarter• Kommer for sent• Overholder ikke skolens samværs- og ordensregler <p>Hvem gør hvad:</p> <ul style="list-style-type: none">• Medarbejderen tager en samtale med eleven.• Forældrene informeres afhængig af overtrædelsens karakter og notat / referat lægges i klasselog med cc til klasselærer.• Medarbejderen kan inddrage teamet/SFO.• Medarbejderen er ansvarlig for at forløbet/referater noteres i klasseloggen/elevmappen. <p>Mulige sanktioner:</p> <ul style="list-style-type: none">• Eleven får en tænkepause uden for døren. Forældrene informeres.• Eleven får pålæg om at være sammen med en gårdvagt i et antal frikvarterer.• Der kan evt. afholdes et møde med forældre og elev.
Niveau 2	<p>Eksempler på overtrædelser:</p> <ul style="list-style-type: none">• Eksempler fra niveau 1 er vedvarende og tiltagende i karakter og hyppighed.• Eleven har anvendt groft sprog, talt nedsættende til andre eller generet andre på anden vis enten en eller få gange.• Udadreagerende adfærd over for andre (enkeltstående episode, karakteren af adfærden er ikke på niveau 3).• Mobning• Eleven overholder gentagne gange ikke skolens samværs- og ordensregler.• Eleven har i et enkeltstående tilfælde overtrådt f.eks. reglerne for alkohol, knive etc. <p>Hvem gør hvad:</p> <ul style="list-style-type: none">• Medarbejderen skal kontakte klasselæreren (En fra teamet, hvis klasselærer ikke er på skolen), som handler på sagen i henhold til afsnittet "Brud på værdiregelsæt" i Værdiregelsættet..• Medarbejderen tager en samtale med eleven.• Forældrene informeres/der holdes et møde.• Den samlede forældregruppe i klassen kan orienteres om evt. episoder i klassen under hensyntagen til tavshedspligten.• Tydelig påtale og advarsel ift. overtrædelsen og mulige sanktioner.

	<ul style="list-style-type: none"> • Konkrete aftaler afprøves/effektueres • AKT/spec. pæd. team og relevante vejledere kan inddrages. • Teamet udarbejder en handleplan, forældre og elev inddrages. • Der tages stilling til evt. sparringsrum med deltagelse af TEFL, familieafdeling, relevante vejledere fra skolen og evt. ledelsesrepræsentant. • Ledelsen informeres, og det vurderes om ledelsen skal inddrages direkte. • Medarbejderen er ansvarlig for at forløbet/referater noteres i klasseloggen/elevmappen. <p>Mulige sanktioner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan få en tænkepause i sofaen uden for kontoret. • Møde med forældre og elev, evt. med hele teamet. • Eleven kan i enkelte timer eller resten af dagen placeres i en anden klasse. • Forældrene bliver bedt om at hente eleven hjem. Der er ikke tale om en bortvisning. Eleven kan placeres på skolens kontor ind til sidste lektion hvis forældrene ikke kan hente eleven. Denne beslutning tages i samråd med nærmeste leder. • Anvendelse af magt i fornødent omfang. Ledelsen skal umiddelbart efter episoden informeres, og medarbejderen udfylder magtanvendelseskema og informerer forældrene – kopi/notat i klasselog.
<p>Niveau 3</p>	<p>Eksempler på overtrædelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eksempler fra niveau 2 er <i>vedvarende</i> • Eleven har udadreagerende adfærd. • Eleven har gentagne gange udvist grov eller krænkende adfærd og sprog, fx slået, hånet, saboteret undervisningen. • Eleven har én gang udvist en yderst grov og voldelig adfærd over for andre. • Eleven har overtrådt skolens samværs- og ordensregler fx ift. samværsregler omkring rygning, alkohol og stoffer samt kniv eller farlige genstande. • Samtale med elev og forældre samt påtale og advarsel har ikke hjulpet. <p>Hvem gør hvad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Medarbejderen informerer teamet og ledelsen og aftaler det videre forløb. • Medarbejder og ledelsesrepræsentant har samtale med eleven - om muligt sammen med forældre. • Forældrene kontaktes ift. at hente eleven. En hjemsendelse foretages altid af skolens ledelse i samråd med medarbejderen. • Der laves konkrete aftaler ift. tilbagevenden. • Medarbejderen er ansvarlig for at forløbet/referater noteres i klasseloggen/elevmappen. • Den samlede forældregruppe i klassen kan orienteres om evt. episoder i klassen under hensyntagen til tavshedspligten. <p>Mulige sanktioner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skoleledelsen kan bortvise elever fra 3. – 9. klasse. • Reducering af undervisningslektioner/reduceret skema.

	<ul style="list-style-type: none"> • Praktik og undervisning kombineres. • Varig overflyttelse til en parallelklasse ved samme skole for elever fra 3. til 9. klasse. • Eleven bliver overflyttet til en klasse på en anden skole i kommunen for elever 3. klasse til 9. klasse (inspektørflytning).
--	---

Uddybning af ovenstående sanktioner:

Disse sanktioner benyttes ikke nødvendigvis i kronologisk rækkefølge.

Sanktioner anvendes så de opleves som en konsekvens af adfærden og ses i forhold til skolens ordensregler. Eleverne skal følge skolens ordensregler, og undervisningsministeriet har oplyst en række eksempler på sanktioner som skolen kan tage i brug i forskellige situationer.

De stammer fra "Bekendtgørelsen om foranstaltninger til fremme af god orden i folkeskolen" og er skrevet med kursiv.

Ved anvendelse af sanktioner, skal forældre altid orienteres skriftligt, med kopi i klasselog og elevmappe.

Tilbageholdelse af private elevgenstande <i>Noteres kun i klasselog Fra bekendtgørelsen</i>	<i>Private genstande kan i tilfælde, hvor en elev overtræder skolens regler tilbageholdes/inddrages til eleven har fri. (Forældrene informeres kun ved gentagne overtrædelser).</i>
Eleven får en tænkepause udenfor klasseværelset <i>Noteres kun i klasselog</i>	<i>Eleven har udvist en så forstyrrende adfærd i timen, at det har vanskeliggjort lærerens undervisning af klassen. Eleven har anvendt groft sprog, talt nedsættende til en anden elev eller generet en anden elev på anden vis. Tænkepause uden for døren praktiseres i 5-10 min. Hvis læreren ser sig nødsaget til at anvende denne sanktion i større udstrækning, bør det sikres at der er en anden undervisningsmulighed/et tilsyn – et "pusterum" – til de pågældende elever så de ikke forstyrrer andre elever/klasser.</i>
Pålæg om at være sammen med gårdvagt i et antal frikvarterer <i>Noteres kun i klasselog</i>	<i>Eleven har gentagne gange drillet eller chikaneret andre elever i frikvartererne eller udøvet hærværk, og samtaler og advarsler har ikke hjulpet.</i>
Eleven får en "tænkepause" uden for kontoret <i>Noteres kun i klasselog</i>	<i>En lærer kan i en akut situation sende en elev "ned i sofaen" resten af undervisningslektionen hvis det ikke er nok at give eleven en tænkepause uden for klasselokalet. En lærer kan i samråd med skolelederen aftale at en elev holder x-antal frikvarterer "i sofaen" hvis eleven har overtrådt skolens regler.</i>
Eleven bliver overført til undervisning i anden klasse i enkelte timer eller resten af dagen <i>Noteres kun i klasselog Fra bekendtgørelsen</i>	<i>Eleven har udvist en så forstyrrende adfærd, at de øvrige elevers mulighed for at få udbytte af undervisningen vanskeliggøres væsentligt. Denne sanktion kan tages i brug imellem to lærere, der begge har relation til eleven.</i>
Forældrene bliver bedt om at hente deres barn	<i>Hvis en elev overskrider skolens regler og situationen opleves meget tilspidset, kan medarbejderne ringe til forældrene og bede dem om at hente deres barn. Der er ikke tale om bortvisning. Hvis forældrene ikke har mulighed for dette, placeres barnet på skolens kontor indtil sidste lektion. Skolens ledelse informeres.</i>

Reducering af undervisningslektioner/reduceret skema	<p>Elevens adfærd er dagligt så forstyrrende at man i en periode kan reducere elevens undervisningslektioner på skolen. Typisk en mulighed hvis eleven venter på specialtilbud. Dette er en ledelsesbeslutning i samråd med pågældende medarbejder.</p>
Eleven kan udelukkes fra undervisningen i indtil en uge (3.-10. klassetrin) <i>Fra bekendtgørelsen</i>	<p><i>Eleven har gentagne gange udvist en grov eller krænkende adfærd over for andre elever eller over for lærerne, for eksempel ved at slå, håne eller sabotere undervisningen. Samtaler med elev og forældre samt påtaler og advarsler har ikke hjulpet.</i></p> <p><i>Eleven har én gang udvist en så grov adfærd over for andre elever eller lærere (for eksempel kommet med trusler, truet med kniv mm), at eleven udelukkes uden forudgående advarsel. En hjemsendelse foretages altid af skolens ledelse i samråd med pågældende lærer. Elevens forældre bliver dernæst ringet op fra skolens side, også på arbejdspladsen, og bliver bedt om at afhente eleven omgående. Ved afhentning vil der blive givet en orientering om beslutningen, samt en tydelig forventning til forældrenes rolle og opgave de følgende dage. Eleven bliver bedt om sammen med en forældre at møde på ledelsens kontor, når udelukkelsen er ovre, for at redegøre for egne refleksioner og overvejelser i forbindelse med den grove episode. Kort redegørelse lægges i elevmappen. Der skal efterfølgende foregå et genoprettelsesarbejde over for dem, der har været forulempet.</i></p>
Varig overflytning til en parallelklasse ved samme skole (3.-10. klassetrin) <i>Fra bekendtgørelsen</i>	<p><i>Eleven har gentagne gange udvist en så grov og forstyrrende adfærd, at hele klassens undervisningsmiljø påvirkes negativt. Samtaler med og advarsler over for elev og forældre har ikke hjulpet, og det vurderes, at det vanskeligt kan etableres et rimeligt undervisningsmiljø i klassen med elevens fortsatte tilstedeværelse.</i></p> <p><i>Eleven har chikaneret læreren eller en anden elev så alvorligt, at elevens fortsatte tilstedeværelse i klassen vil være nedværdigende eller krænkende for den pågældende.</i></p> <p><i>Skolelederen træffer denne afgørelse.</i></p>
Eleven bliver overflyttet til en klasse på en anden skole i kommunen (3.-10. klassetrin) <i>Fra bekendtgørelsen</i>	<p><i>Eleven har udvist en så ualmindelig grov eller krænkende adfærd over for andre elever eller skolens medarbejdere, at det ikke findes forsvarligt over for skolens øvrige elever og medarbejdere at lade eleven fortsætte ved skolen. Skolelederen træffer denne afgørelse.</i></p>
Praktik <i>Fra bekendtgørelsen</i>	<p><i>Elever med særlige behov i 8.- 9. kl. kan tilbydes et undervisningsforløb hvor praktik og undervisning kombineres jvf. Folkeskoleloven §9 stk. 4 og §33 stk. 4</i></p>
Anvendelse af magt i fornødent omfang <i>Fra bekendtgørelsen</i>	<p><i>Legemlig afstraffelse og nedværdigende behandling er ikke tilladt.</i></p> <p><i>For at afværge, at elever øver vold mod sig selv eller andre, eller ødelægger eller beskadiger ting, kan der anvendes magt i nødvendigt omfang. Medarbejderen udarbejder snarest en kort redegørelse over forløbet, og underretter altid forældrene samme dag hvor episoden har fundet sted.</i></p> <p><i>En elev, over for hvem der anvendes magt kan af læreren omgående udelukkes fra klassen. Udelukkelsen er betinget af, at eleven i udelukkelsestiden er under fornødent tilsyn.</i></p> <p><i>Skolens ledelse skal ved udelukkelse af en elev fra klassen omgående underrettes af læreren, hvorefter lederen træffer beslutning om de nødvendige videre foranstaltninger.</i></p>

Hvordan sikrer vi ejerskab af Dagnæsskolens værdiregelsæt:

Blandt elever	<p>Skoleåret 2016/17: Skolens 3 elevråd har arbejdet med trivsel og har i alle klasser givet eleverne mulighed for at komme med input til værdiregelsættet.</p> <p>Skoleåret 2017/18: Alle tre elevråd arbejder fortløbende med trivsel på Dagnæsskolen. Der arbejdes med værdiregelsættet i undervisningen og på særlige Trivselsdage.</p> <p>Skoleåret 19/20: Der arbejdes med værdiregelsættet i undervisningen og på særlige Trivselsdage. Vi repeterer afsnittet "Brud på værdiregelsæt".</p>
Blandt forældre	<p>Skoleåret 2016/17: Skolebestyrelsen har givet input til værdiregelsættet.</p> <p>Skoleåret 2017/18: Værdiregelsættet præsenteres på forældremøder, i nyhedsbreve og via skolens hjemmeside.</p> <p>2019/20: Værdiregelsættet præsenteres på forældremøder, i nyhedsbreve og via skolens hjemmeside.</p> <p>Værdiregelsættet gives til forældre ved indskrivningssamtaler</p>
Blandt personalet	<p>Skoleåret 2016/17: Arbejdsgruppe har udarbejdet udkast til værdiregelsættet. Alle medarbejdere har på pædagogisk weekend marts 2017 drøftet og givet input til værdiregelsættet.</p> <p>Skoleåret 2017/18: Værdiregelsættet inddrages løbende på møder og i diverse samarbejdsfora.</p> <p>Skoleåret 2029/20: Værdiregelsættet inddrages løbende på møder og i diverse samarbejdsfora.</p> <p>Vi repeterer afsnittet "Brud på værdiregelsæt" blandt andet på afdelingsmøder, info til vikarer m.v.</p>
I lederteamet	<p>Skoleåret 2016/17: Har samlet alle input til værdiregelsættet i et konkret udkast som godkendes af skolebestyrelsen.</p> <p>Skoleåret 2017/18: Sikrer implementeringen af Dagnæsskolens værdiregelsæt.</p> <p>Skoleåret 2019/20: Værdiregelsættet inddrages løbende på møder og i diverse samarbejdsfora.</p>

Sådan følger vi løbende op på Dagnæsskolens værdiregelsæt:

Ledelsesteamet har ansvaret for, at værdiregelsættet løbende bliver justeret.

Værdiregelsættet er udarbejdet med deltagelse af:

Ledelsesteamet, skolens medarbejdere, elevrådet og skolebestyrelsen.

Hvornår er det mobning?

Mobning er et gruppefænomen

Mobning i skolen udspringer af utrygge kulturer i klasser eller på årgange.

Mobning kan ses som udstødsdynamikker mellem mennesker i sociale sammenhænge, som børn og unge ikke har mulighed for at trække sig fra. Mobbeprocesser markerer et fællesskab, hvor nogle anerkendes som værdige medlemmer mens andre ikke anerkendes, og derfor udstødes som uværdige medlemmer af fællesskabet. Dermed defineres fællesskabet af, hvem der ikke er med.

Mobning handler om mere end blot et offer og en mobber. Det handler også om tilskuere og medløbere, som mere eller mindre bevidst accepterer udstødelsen eller nedværdigelsen af et eller flere af gruppens medlemmer. Mobning er et gruppefænomen, og bekæmpelse af mobning i skolen handler i høj grad om at ændre kollektive dynamikker i klasser eller på årgange.

Mobning handler altså ikke om svage elever, men om elever, som bliver gjort svage i et fællesskab.

8 tegn på mobning

Mobning er et kompliceret fænomen, og det kan være vanskeligt at vurdere, hvornår en situation kan siges at være mobning. Vi har på de næste sider opstillet otte punkter, som hver især præsenterer nogle væsentlige karakteristika ved mobning. Listen kan derfor ses som 8 tegn på mobning.

NB! Man er som lærer/pædagog forpligtet til at reagere, hvis et barn ikke trives. Uanset om der er tale om mobning eller ej. Det er afgørende for børn og unges trivsel, at deres oplevelser og følelser anerkendes, og at der arbejdes målrettet med at bekæmpe eventuel mistrivsel.

1 når drilleri ikke længere er for sjov

Drilleri er en form for adfærdssprog mellem mennesker. Det er typisk enkeltstående, tilfældige og spontane situationer, i modsætning til mobning, som er en systematisk udstødelse. Drilleri kan også være hårdt og generende, men i modsætning til mobning har drillerier ikke til hensigt at ekskludere nogen fra fællesskabet.

Det kan være tegn på mobning når...

- ...drilleriet ikke længere er karakteriseret ved at være gensidigt, kærligt eller sjovt for begge parter
- ...drilleriet ikke længere forekommer i enkeltstående og spontane situationer
- ...drilleriet har til formål at ekskludere én eller flere personer fra fællesskabet

2 når konflikter ikke længere kan løses

Mobning og konflikter har forskellige mønstre og løsningsstrategier. I konflikter er der et positivt udviklingspotentiale, hvor parterne er ligeværdige og kan motiveres til at finde en løsning. Mobning er en ensidig aggressiv handling, der er personfikeret og handler om at ekskludere en eller flere personer fra fællesskabet.

Det kan være tegn på mobning når...

- ...parterne ikke er ligeværdige og de involverede ikke kan motiveres til at finde en løsning på problemet
- ...konflikten er personfikeret og ikke handler om en given sag
- ...konflikten har til formål at ekskludere én eller flere personer fra fællesskabet

3 når udstødelseshandlinger bliver systematiske

Mobning er gentagne udstødelseshandlinger i en gruppe, hvor der til sidst tegner sig et fast mønster af at alle indtager deres rolle og det er tydeligt for alle, hvem der er udelukket. Udstødelseshandlinger i forbindelse med mobning bærer præg af eksklusion eller ydmygelse.

Det kan være tegn på mobning når...

- ...udstødelseshandlingerne er systematiske og ikke enkeltstående hændelser
- ...de uhensigtsmæssige handlinger ofte går udover de samme personer
- ...udstødelseshandlingerne bærer præg af eksklusion og ydmygelse

4 når fællesskaberne er præget af utryghed

Mobning udspringer ofte af utrygge fællesskaber. Et utrygt fællesskab kan opstå når at eleverne ikke har noget positivt at samles om. Derfor holder man i højere grad øje med hinanden, og hvis en person træder ved siden af er der en risiko for, man bliver nedgjort.

Det kan være tegn på mobning når...

- ...fællesskaberne tidligere har været præget af mobbemønstre
- ...der er en generel anspændthed mellem eleverne
- ...eleverne i gruppen holder øje med hinanden

5 når fællesskabet har lav tolerancetærskel

Fællesskabets tolerancetærskel er afgørende for, om der finder mobning sted. Børn og unge træder ind i fællesskaberne med forskellige forudsætninger, og i et mobbefællesskab er der typisk en lav tolerancetærskel i forhold til forskelle. Det er altså ikke en persons handlinger, adfærd eller personlighed som er årsagen til mobning, men i stedet fællesskabets lave tolerance overfor forskelligheder.

Det kan være tegn på mobning når...

- ...der ikke er plads til forskellighed i gruppen
- ...fællesskaberne ikke har noget positivt at samles om
- ...tonen blandt eleverne generelt er hård

6 når fællesskabet mangler empati

Angsten for at blive ekskluderet fra fællesskabet kan blive styrende for den enkelte, og ligefrem føre til at empati for andre tilsidesættes. Mobbemønstre udspringer således ikke af bevidst ondskabsfuldhed, men skyldes ofte en overlevelsesstrategi, hvor ønsket om at blive accepteret i gruppen fylder mere end medlidenhed med den der bliver mobbet.

Det kan være tegn på mobning når...

- ...elevgruppen er præget af manglende medlidenhed og bliver ligeglade med offeret
- ...nedværdigende handlinger accepteres i elevgruppen

7 når fællesskabet er præget af magtubalance

Mobning forudsætter en magtubalance, hvor det er socialt accepteret, at en eller flere personer er mindre værd end andre.

Det kan være tegn på mobning når...

- ...det er socialt accepteret, at én eller flere personer er mindre værd end de andre
- ...der er en udpræget magtubalance i fællesskabet

8 når fællesskabet er præget af ensomhed

Ensomhed kan skabe grobund for mobning. I klasser eller på årgange, hvor flere oplever ensomhed, forekommer der oftere mobning end i sunde og inkluderende fællesskaber.

Det kan være tegn på mobning når...

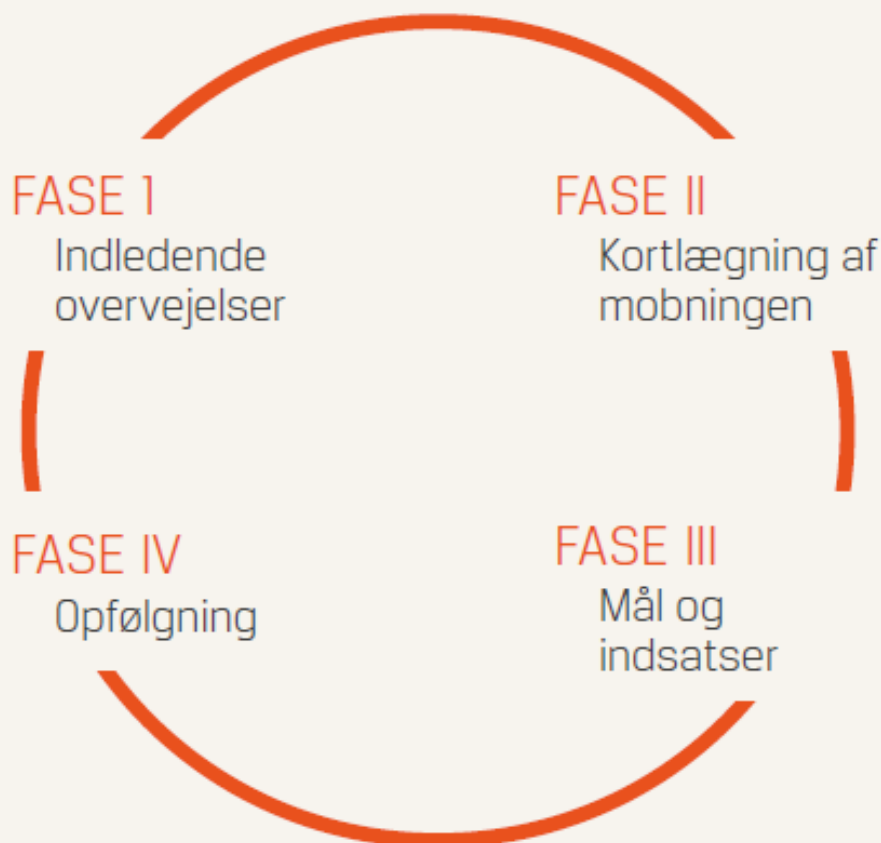
- ...elever ofte opholder sig for sig selv og går alene rundt
- ...elever holder sig tilbage både socialt og fagligt

Skabelon og vejledning til udfærdigelse af handlingsplan

Når skolen bliver opmærksom på mobning eller lignende er den forpligtet til at udarbejde en handlingsplan for den konkrete situation.

Dansk Center for Undervisningsmiljø, DCUM har udarbejdet en handlingsplan-skabelon, som både kan anvendes af grundskoler og ungdomsuddannelser. Handlingsplanen fungerer som et pædagogisk redskab, der skal hjælpe skolen med at udarbejde en strategi til bekæmpelse af den aktuelle mobbesituation.

Handlingsplanen består af fire faser.

Som figuren viser, så er handlingsplanen en cirkulær proces hvor indholdet i hver fase hele tiden kan redigeres og justeres i forhold til den aktuelle mobbesituation. Når skolen løbende reflekterer over de konkrete situationer, opnås de bedste chancer for at bekæmpe og forebygge problemerne. Få yderligere inspiration til handlingsplanens indhold og indsatser til at bekæmpe og forebygge mobning på www.dcum.dk

OBS! Nyeste forskning ...

... peger på, at mobning er et gruppefænomen, og bekæmpelsen af mobning bør derfor tage udgangspunkt i at ændre kollektive dynamikker på klasser eller årgange. Derfor skal handlingsplanen, udover at inddrage mobbeoffer og mobber, også inddrage forældre, pædagogisk personale/undervisere, elever, tilskuere m.v.

Bagerst i materialet finder I en vejledning til udfyldning af handlingsplan-skabelonen. Vejledningen skal inspirere jer til:

- At inddrage relevante personer i arbejdet med handlingsplanen.
- At reflektere over forståelser af og løsninger på den konkrete mobbesituation.
- At reflektere over indsatser, mål og tegn på at mobningen er bekæmpet.
- At blive inspireret til hvordan handlingsplanen kan følges op.
- At få en helhedsorienteret tilgang på den konkrete mobbesituation.

Vi anbefaler at I orienterer jer i materialet før I går i gang med at udfylde handlingsplanen.

Skabelon til handlingsplan

Skolens navn

Hvornår er skolen for første gang, blevet opmærksom på den konkrete mobbesituation? [dato]	Hvornår er handlingsplanen færdigudarbejdet? [dato]
--	---

Er alle forældre og elever, som bliver berørt af handlingsplanens indsatser, informeret om de indsatser som de bliver berørt af?

Ja

Nej

Fase 1 - Indledende overvejelser

Hvem har ansvaret for at denne handlingsplan bliver færdigudarbejdet? [navn(e)]
Hvem skal inddrages i arbejdet med at lave handlingsplanen? [navn(e)]
Hvordan kan de inddragede parter, være med til at lave handlingsplanen?

Fase 2 – Kortlægning af mobningen

Hvad er der sket i den konkrete mobbesituation?

Hvor finder mobningen sted?

F.eks på skolen, i klassen, på de sociale medier.

Hvilke roller er der tale om i den konkrete mobbesituation?

F.eks offer, mobbet, tilskuer, medløber, forsvarer etc.

Beskriv elevfællesskabet i den konkrete mobbesituation:

F.eks interesser, uformelle grupper, magtbalanceret.

Fase 3 – Mål og indsatser

Hvad er handlingsplanens overordnede mål?
 (Hvad ønsker I helt konkret at opnå med handlingsplanen, og hvordan vil I måle om det lykkes eller ej?)

Handlingsplanens overordnede mål kan deles op i mindre delmål. I beskrivelse af delmålene skal I ligeledes huske at beskrive, hvordan I vil måle om de lykkes eller ej.

Delmål	Indsats	Tegn på at indsatsen virker	Ansvarlig(e)

Fase 3 – Mål og indsatser

Hvor ofte følger I op på delmålene og effekten af indsatserne?

Hvem skal følge op og evaluere på delmålene og effekten?

Fase 4 – opfølgning

Hvad har virket:

Hvilke af handlingsplanens indsatser har haft den forventede effekt?

Hvilke tegn ser I på at mobningen er aftagende?

Hvad har ikke virket:

Hvilke af handlingsplanens indsatser har ikke haft den forventede effekt?

Hvilke tegn ser I på at mobningen ikke er aftagende?

Fase 4 – opfølgning

Hvis I vurderer at mobningen ikke er bekæmpet, og der er behov for andre mål og indsatser, så bør I gå tilbage til handlingsplanens tidligere faser og revidere dem

Hvilke faser bør revideres?

Hvis det vurderes at mobningen er bekæmpet, skal handlingsplanen afsluttes. Ofte er der behov for at I som skole er ekstra opmærksom på at mobningen ikke opstår igen.

Hvornår er der lavet opfølgning på handlingsplanen? [dato]

Hvordan sikrer I jer at mobningen ikke opstår igen?

Vejledning til handlingsplan

Fase 1 – Indledende overvejelser

Hvem kan udpeges som ansvarlig for at udarbejde handlingsplanen?

Det kan være forskelligt fra skole til skole, hvem der er mest oplagt som ansvarlig for udarbejdelse af handlingsplanen. På nogle skoler vil det være oplagt at vælge en afdelingsleder og på andre skoler, vil det være nærliggende at vælge en eller flere underviser(e), som kender den pågældende elev eller klasse godt.

Hvad skal den/de ansvarlig(e)?

Den/de ansvarlig(e) skal sørge for at handlingsplanen bliver udarbejdet inden for 10 arbejdsdage fra at skolen er blevet bekendt med den konkrete mobbesituation.

Hvem skal inddrages i at udarbejde handlingsplanen og hvordan?

DCUM anbefaler at undervisere, pædagogisk personale, eleven og/eller forældre er med til at udarbejde handlingsplanen. Eleven skal inddrages efter alder og modenhed. Det er vigtigt at eleven bliver hørt, og at elevens perspektiv er synligt i handlingsplanen. Mobning er barnets/den unges problem, men de voksenes ansvar.

Når forældrene inddrages er det vigtigt at huske, at arbejdet med at bekæmpe mobning er et fællesansvar mellem skole, elever og forældre. Skolen er ansvarlig for at skabe et sundt undervisningsmiljø uden mobning, mens elever og/eller forældre har et medansvar for at sikre trivlsen i klassen, ved at støtte skolens arbejde.

Eleven kan f.eks inddrages ved:

- At skolen tilbyder, at eleven kan være med til at udarbejde handlingsplanen.
- At skolen inddrager eleven efter alder og modenhed og som ekspert på eget liv.
- At skolen bestræber sig på at elevens mening og holdning fremgår tydeligt i handlingsplanen.
- At skolen giver eleven mulighed for at læse og kommentere handlingsplanen.
- At skolen sikrer sig at eleven forstår, hvad der står i handlingsplanen.

Forældre kan f.eks inddrages ved:

- At skolen tilbyder forældrene at være med til at udarbejde handlingsplanen, hvis eleven er under 18 år eller hvis eleven ønsker at forældrene bliver inddraget.
- At skolen inviterer forældrene med til møder, hvor de informeres om handlingsplanen og har mulighed for bidrage med deres viden og ønsker.
- At skolen bestræber sig på at dele sin viden om mobning og indsatser med forældrene
- At skolen giver forældrene mulighed for at læse og kommentere handlingsplanen.

Fase 2 – Kortlægning af mobningen

Hvad kan I som skole gøre, når I skal kortlægge den konkrete mobbesituation?

Når mobningen skal kortlægges, handler det om at beskrive og forstå hvad der er sket i den konkrete situation. Årsagen ligger ikke udelukkende hos enkelte personer. Derfor er det vigtigt at spørge ind til hvorfor mobningen er opstået i elevgruppen. Kortlægningen skal ses som en proces, hvor man løbende får mere viden. Derfor kan I gå tilbage og følge op på denne fase. For at få viden om den konkrete mobbesituation, kan I f.eks:

- spørge eleven, som føler sig mobbet
- spørge elevens forældre, hvis eleven er under 18 år eller ønsker at forældrene inddrages.
- spørge underviserne om, hvad de har observeret i klassen eller på skolen.
- spørge jeres tværprofessionelle samarbejdspartnere.
- snakke med andre involverede elever. Se mere på DCUM's hjemmeside om, hvordan I konkret kan gøre.

Skolen har ansvaret for undervisningsmiljøet, og skal handle efter reglerne, hvis dette er påvirket af mobning. Også selv om selve mobningen ikke foregår på skolen

De følgende overskrifter kan hjælpe jer med at kortlægge mobningen.

Hvor finder mobningen sted?

Mobning kan foregå i mange kontekster, og det er derfor vigtigt, at skolen overvejer, hvor mobningen finder sted. Det er ikke sikkert at mobningen kun finder sted i én kontekst, og det er heller ikke sikkert at mobningen kan observeres i klassen. Mobning kan bl.a. foregå i klassen, i frikvarterene, på skolen, i klubben, på sociale medier og i fritiden.

Hvilke roller er der i den konkrete mobbesituation?

Skolen bør ikke kun undersøge hvem der bliver mobbet og hvem der mobber. Det er vigtigt at beskrive alle roller som er på spil i den konkrete mobbesituation. Andre roller kan f.eks. være:

- Tilskuere: deres funktion er en form for passiv mobning, fordi, de kigger på at mobningen finder sted. For mobbeofret kan dette skabe en følelse af, at alle er imod vedkommende.
- Medløberne: Deres funktion er at assistere mobberen eller støtter mobberen ved f.eks at grine med.
- Forsvarere: Deres funktion er at forsvare den/dem som føler sig mobbet.

Det er vigtigt at aktivere alle roller og positioner hvis mobningen skal bekæmpes. Det er også vigtigt at være opmærksom på, at alle roller er dynamiske, hvorfor én elev sagtens kan have flere roller i forskellige situationer eller på forskellige arenaer.

Hvordan ser elevfællesskabet ud i den konkrete mobbesituation?

Når I har undersøgt hvad der er sket, hvor mobningen foregår og hvilke roller der er i den konkrete situation, kan I beskrive elevfællesskabet. Det er vigtigt at beskrive, hvis I skal finde frem til årsagen til mobningen. På den måde kan I som skole få viden om hvilke mål og indsatser I bør iværksætte. Mobning kan opstå, når der i elevfællesskabet f.eks:

- Er en lav tolerancetærskel.
- Er manglende forståelse for og accept af forskellighed.
- Er en generelt hård tone blandt eleverne.
- Ikke er noget positivt at samles om.

Fase 3 – Mål og indsatser

Hvad er mål og hvorfor er de vigtige?

Det overordnede mål er den tilstand man ønsker at opnå. Mobningen kan have flere konsekvenser, og ofte vil det overordnede mål ikke blot være at stoppe mobningen. F.eks. kan eleven som følge af mobningen føle sig udenfor fællesskabet. Et delmål beskriver det, som indsatserne skal målrettes imod. Samtidig kan et delmål være med til at tydeliggøre formålet med indsatserne, så alle (elever, forældre, personale, skoleledelse) er bevidste herom. Et overordnet mål kan f.eks. være:

- at mobningen stopper og at eleven igen føler sig som en del af fællesskabet.

Et delmål kan f.eks. lyde således:

- at fællesskabsfølelsen skal styrkes i klassen.

Hvad er en indsats?

Indsatser er en beskrivelse af de initiativer, skolen sætter i gang, for at opnå de ønskede mål. Indsatser kan f.eks. være:

- Relationsopbyggende aktiviteter, som kan være med til at styrke fællesskabet i klassen.

I kan få inspiration til indsats mod mobning på DCUMs hjemmeside www.dcum.dk

Tegn på at indsatsen virker

Et tegn er det skolen kan se, høre eller mærke, som indikerer, at indsatsen virker.

Når den forventede effekt beskrives, er det særligt vigtigt at skolen er konkret. F.eks. kan et tegn på at relationsopbyggende aktiviteter har virket være:

- at eleverne i klassefællesskabet i højere grad inkluderer hinanden både fagligt og socialt.

Hvem kan være den/de ansvarlige til at følge op på indsatserne?

Det er vigtigt at huske på, at når mobningen skal bekæmpes, så er alle skolens medarbejdere ansvarlige for at handle. Den/de, som har det overordnede ansvar for hver indsats, er desuden ansvarlige for at igangsætte indsatserne

Disse personer kan f.eks. være:

- En underviser eller en pædagogisk medarbejder, som kender klassen godt.
- En underviser eller en pædagogisk medarbejder, som kender eleven godt.
- En medarbejder, som har et særligt kendskab til mobning.
- En medarbejder som har et særligt kendskab til indsatsen.

Når eleverne inddrages bliver de motiverede til at tage ansvar for, og deltage i at fremme klassens trivsel. Elever skal inddrages efter alder og modenhed.

Hvor hurtigt/ofte bør skolen følge op på handlingsplanen?

Det kan komme an på skolens normale procedurer og den konkrete situation.

- DCUM anbefaler, at der højst går en måned inden skolen følger op på handlingsplanen første gang.
- DCUM anbefaler, at elevgruppen, eleven og/eller forældrene inddrages i beslutningen om hvor hurtigt/hvor ofte der skal følges op på handlingsplanen.

Fase 4 – Opfølgning

Hvordan følger skolen op på handlingsplanen?

Når I vil se på hvad der har virket og hvad der ikke har virket i handlingsplanen, så skal I vurdere de mål, indsatser og effekter som er beskrevet. Når I følger op, handler det om at ændre på de ting, der ikke har fungeret, og blive bevidst om de ting der har fungeret. Her kan I gå tilbage til de andre faser og ændre dem, så de afspejler den nuværende mobbesituation. DCUM anbefaler at skolen inddrager elever og/eller forældrene i denne fase.

I kan f.eks. undersøge:

- **Føler eleven (elevgruppen), at handlingsplanen har virket?**
 - Hvad har virket/ hvad har ikke virket?
 - Hvorfor har det virket/ hvorfor har det ikke virket?
 - Hvad mangler vi for at det lykkes?
- **Hvilke delmål er nået, og hvilke er ikke nået?**
 - Hvordan kan vi se at delmålene er nået?
 - Hvorfor er delmålene ikke nået og hvad mangler vi?
 - Skal der være nye delmål og hvilke?
- **Hvilke indsatser har haft den ønskede effekt?**
 - Hvad har virket ved indsatserne og hvad har ikke virket?
 - Hvorfor har indsatserne haft den ønskede effekt eller hvorfor ikke?
 - Skal der igangsættes nye indsatser?
- **Er det overordnede mål nået?**
 - Hvordan kan vi se om det overordnede mål er nået?
 - Hvorfor er det overordnede mål ikke nået?
- **Er gruppedynamikken i elevfællesskabet forbedret?**
 - Ser mobbesituationen anderledes ud?
 - Har gruppedynamikken ændret sig og hvordan?
 - Ser elev fællesskabet anderledes ud?

Når handlingsplanen evalueres kan eleven som føler sig mobbet med fordel høres om hvorvidt indsatserne virker/ikke virker, eller måske endda er med til at gøre mobningen værre.

Hvordan vurderer I, om der stadig foregår mobning?

Når I skal vurdere, om der stadig foregår mobning, kan I sammen med skolens medarbejdere, eleven og/eller forældre, reflektere over følgende udsagn:

- Eleven er tryk og glad i klassen/ på skolen.
- Eleven føler sig ikke ensom.
- Drillerier og konflikter er begrænset til enkeltstående tilfælde og kan dermed ikke længere klassificeres som mobning.
- Magtbalancen er hensigtsmæssig i klassen/gruppen.
- Alle er en del af fællesskabet, og der er ingen stigmatiserende/ufrivillige grupperinger.
- Klassen/gruppen har noget at være fælles om, som ikke er med til at krænke eller ekskludere andre.
- Der er plads til og accept af hinandens forskelligheder.
- Klassen/gruppen accepterer ikke nedværdigende handlinger.
- Klassen/gruppen udviser empati og medfølelse.
- Tonen i klassen/gruppen er positiv.

Vær opmærksom på at ovenstående udsagn ikke er en facitliste over, om mobningen er bekæmpet. Mobning er et komplekst problem.